

**Franciszek Ludera.**

## Wiadomość o znalezieniu osoki aloesowatej (*Stratiotes aloides* L.) w plejstocenie okolicy Rzeszowa.

*Stratiotes aloides* im Pleistozän von Rzeszów.

W roku 1929, korzystając ze stypendjum Funduszu Kultury Narodowej, zająłem się badaniem flor plejstoceńskich, występujących nad Wisłokiem w okolicy Rzeszowa. W szczególności badałem flory te w miejscowościach: Drabiniance, Dębinie i Staromieściu w powiecie rzeszowskim oraz w Woli Dalszej w powiecie łańcuckim. Materiały zebrane przeze mnie, zarówno do badań makroskopowych, jak i do analizy pyłkowej kopalnych torfów, znajdują się w Instytucie Botanicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. W niniejszej notatce ograniczam się jedynie do podania niektórych ważniejszych danych, które rzucają światło na wiek kopalnych flor w okolicy Rzeszowa.

W Staromieściu pod Rzeszowem, na lewym brzegu Wisłoka, w odległości ok. 1 km od mostu kolejowego wdół rzeki, znajduje się szczególnie interesująca odkrywka z następującym układem warstw (od góry do dołu):

- a) warstwa gleby i próchnicy grubości 1·50 m,
- b) warstwa gliny nawianej (lessu) grubości 4·50 m,
- c) ił ciemny grubości 25 cm,
- d) czarny torf i gytja z florą wodną grubości 1 m,
- e) żwiry do poziomu wody i niżej.

Spąg nieznan.

W poziomie *d*) znalazłem dość obfitą florę wodną i bagienną. Najczęstszymi nasionami kopalnymi są tu: *Nuphar luteum*, *Nym-*

*phaea alba* s. l., *Potamogeton* sp. *variae*, oraz *Stratiotes aloides*. Florę bagienną reprezentują tu bardzo licznie występujące owocki turzyc (*Carex* spec. *variae*), *Scirpus* spec., *Oenanthe aquatica* i inne. Obok szczątków roślinnych znajdują się tu również dobrze zachowane okazy fauny małży i ślimaków.

Szczególnie ważne jest stwierdzenie obecności owoców osoki aloesowatej (*Stratiotes aloides*), które znalazłem w ilości 5-ciu okazów. Znaczenie tego znalezienia polega na tem, że rzuca ono światło na wiek flory kopalnej w Staromieście, a przez analogję także innych flor, występujących w podobnem położeniu w okolicach Rzeszowa, gdyż — jak wiadomo — roślina ta, choć żyje współcześnie w Polsce, nie tworzy jednakże dzisiaj dojrzałych owoców, natomiast tworzyła je w ciepłych okresach interglacjalnych.

Dalsze badania ustalą do którego interglacjału zaliczyć należy florę ze Staromieścia; najprawdopodobniej należy ona do interglacjału *Masovien I*.

Z Instytutu Botanicznego U. J.

### **Zusammenfassung.**

Der Verfasser berichtet über einen neuen Fund von fossilen *Stratiotes aloides* — Samen, die er in den interglazialen Ablagerungen in der Umgebung von Rzeszów gefunden hat. Das Alter dieser Flora, die hauptsächlich aus den Samen und Früchten von Wasser- und Sumpfpflanzen besteht, muss noch genauer untersucht werden; höchst wahrscheinlich gehört die diluviale Flora von Staromieście zu dem Interglazial *Masovien I*.